

חינוך מהפרשה – פרשת בשלח

חינוך בראי האמונה

ברור שתפקידנו כהורים אינו רק לספק שירות של צרכים כאלו ואחרים לילדינו, לא רק כלפי התנאים הפיזיים והגשמיים, אלא אף בכל הנוגע לערכים וגבולות אין אנו מספקי שירות. זאת אומרת, לא נכון יהיה לומר שאני מספק לבן שלי שרותי ערכים, דפוסי התנהגות וכיוצא בזה.

ההורות שלנו היא דבר מאוד מובנה ויסודי, כמנחילי דרך הבונים ויוצרים ממש בעולמו של הילד, מאז קטנותו, עולם שלם, רחב ומשמעותי, מלא בסעיפים וסניפים, הבונים בנפשו אין ספור דפוסי חשיבה והתנהגות.

כמובן שכמחנכים ומלמדים, מלאכתנו גם כן אינה רק לספק שירותי למידה, מידות טובות, והשקפות, אלא הרבה מעבר לכך. אך בעצם, כשנתבונן בעומקם של דברים, נראה שראשיתם נמצא בנקודה תפיסתית הרבה יותר יסודית ואפילו פשוטה. ונסביר:

במחקרים רבים שנעשו ע"י מומחים רבים בתחום ההתמודדויות השונות אצל בני אדם (ואפילו באומות העולם) התברר שאדם שיש לו "אמונה" או אפילו רק "תפיסה אמונית" מסוימת, אזי הדרך שלו לצלוח את תקופת ההתמודדות היא קלה יותר פי כמה מאשר אצל אחרים.

אם נתרגל את עצמנו שילדינו ותלמידינו לא סתם ולא בדרך מקרה "התגלגלו" להיות בני חסותנו אלא בהשגחה פרטית ממש, אזי נבין שזהו חלק מתפקיד חשוב ומרכזי עבורנו שהגיע אלינו בהשגחה מופלאה ומדוקדקת, בכדי שנוכל לבצע את שליחותנו וייעודנו על הצד הטוב ביותר, וברובד נוסף: בכדי שנהיה טובים יותר בהשלמת תפקידנו כאן בעולם הזה.

כשנביט כך על הדברים, ללא ספק שעבודתנו מול בנינו ותלמידינו תהיה איכותית יותר, פנימית ואמיתית יותר, על אף שישנם התמודדויות לא פשוטות הטורדות את מנוחת ההורים, ולעיתים אף מעיקות וכביכול מקשות עלינו להיות חדורי אמונה שלא היתה אולי טעות במען הפיקדון אותו הפקיד הבורא עבורנו ברשותנו.

במאמרנו זה נפתח פתח לחיזוק הצד האמוני, ההכרתי והפנימי שלנו, בעובדות הקורות אותנו ועל ידי כך ללא ספק עבודתנו בחינוך דור העתיד תהיה קלה יותר.

מרן הגר"ע יוסף - למחנכי החינוך המיוחד

פעם הגיעו למרן הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל קבוצה של מלמדים במסגרת ה"חינוך המיוחד", ומרן הפציר בהם במתק לשונו: אנחנו יודעים שמלמדי תינוקות יש להם מעלה מיוחדת שנאמר עליהם 'ומצדיקי הרבים ככוכבים', אבל המעלה שלכם שאתם מקנים דעת לילדים 'מיוחדים', גבוהה בהרבה. כי אנחנו לא יודעים לאיזו מטרה הנשמות הגבוהות הללו ירדו לעולם ומה הן באו לתקן. לכן זו זכות עצומה וגם אחריות גדולה. צריך להשקיע וללמד אותם מבלי לחסוך מהם דבר, ממש כמו ילדים 'רגילים'. הדברים של מרן זצ"ל עשו רושם גדול על המחנכים, ונסכו בהם כוחות מחודשים להמשיך במלאכת ה' ייחודית ומיוחדת זו, להנחיל ערכים, הנהגות, מידות, תורה ודרך ארץ - בצורה מותאמת לכלי הקיבול המתאפשר כלפי כל תלמיד וחניך - מהחינוך המיוחד.

אין אבא שאינו בגדר מחנך! ואין הורים שאינם מחנכים!

בפרשתנו, פרשת 'בשלח', מעידה התורה על הדרגה הגבוהה לה זכו בני ישראל עוד קודם היותם והתהוותם לעם – וזאת על ידי – **האמונה**.

נאמר בפסוק (טו, לא): "וירא ישראל את היד הגדולה אשר עשה ה' במצרים וייראו העם את ה' ויאמינו בה' ובמשה עבדו".

עם ישראל - מאמין אמונה מוחלטת ואבסולוטית בה' ובמשה עבדו.

לצוות עם שלם, על נשיהם, זקניהם וטפם, לצעוד אל הלא נודע, לפנות אל המדבר רק על בסיס הבטחה שלא יאונה להם כל רע ולא יחסר להם שם דבר, זו דרגה באמונה. וכתב הרשב"ם: "ויאמינו בה" - שאף במדבר לא ימותו ברעב.

ואין זו רק אמונה מיראת העונש, אלא יראת הרוממות הייתה כאן, כמו שביאר האור החיים הקדוש, וזהו יסוד "שלימות האמונה" אליה הגיעו עם ישראל.

'אמונה' זו לא סיסמא גרידא אלא עבודה יומיומית, אך ודאי שכל עובדה ומעשה המביאים לידי חיזוק מפעילים ומתרגלים את השכל והנפש יותר ויותר להאמין.

שליטה עצמית מוחלטת

לפני תקופה סיפר לי אבי מורי שליטי"א:

לפני כ-50 שנה הייתי נוכח בשמחת חתונה בה ערך את החופה מרן רבנו עובדיה יוסף זצ"ל. עמדתי מאחוריו ועקבתי אחר כל פרט ופרט כדי ללמוד ממנו סידור קידושין כיצד. מתחת החופה עמד יהודי אחד ממקורבי הזוג, ולפתע מבלי משים, בעקבות הצפיפות והדחוק ששררו שם, דרך בחוזה על רגלו של מרן. כאן הייתי עד לגדלות המידות ואצילות נפשו של האיש הדומה למלאך. מבלי להזיז את ראשו ולראות מיהו הדורך, המשיך מרן בעריכת החופה כשהוא נושך את שפתיו מחמת גודל הכאב אך לא מוציא קול הגה מפיו. ראיתי בחוש מה פירושה של שליטה עצמית של אדם גדול על עצמו, ומהי הרגישות הגדולה לזולת שלא הביט בו כלל בשביל שלא ייפגע יהודי חלילה בסיבתו.

כששמעתי זאת, מיד נזכרתי בעובדה ששמעתי לפני שנים בבחרותי.

היה זה כאשר סידרו את ספסלי בית המדרש לקראת ההקפות בשמחת תורה בבית מדרשו של מרן הגרא"מ שך זצוק"ל. אחד המתפללים הרים ספסל גבוה בכדי להוציאו ותוך כדי כך בדרך הוצאתו פגע בראשו של הגרא"מ שך מאחור, ונשמע קול חבטה עזה. אך מרן הגרא"מ שך אפילו לא הזיז את ראשו לאחור לבדוק את מקור המכה ולראות מהיכן זה הגיע לו... אלא המשיך להתנהל כרגיל. אכן, שליטה מוחלטת זו מבטאת את יסוד האמונה.

שבת שלום ומבורך

מיכאל זכריהו